

РОЗУМНІ МІСТА В УКРАЇНІ

Міщенко Тетяна Сергіївна

Науковий керівник ст. викладач Злобіна О.В.

Чернігівський національний технологічний університет

Навчально-науковий інститут економіки

Потреба українського суспільства в розвитку і позитивних змінах на сьогодні висока як ніколи. Не зважаючи на скрутне становище в країні, не варто зосереджуватись тільки на вирішенні постійних проблем. Потрібні амбітні стратегічні програми, реалізація яких дозволить реально поліпшити умови проживання та можливості для ведення бізнесу в містах України. Тільки такого роду задачі зможуть консолідувати територіальну громаду і політиків, забезпечити основу для підвищення ефективності місцевої влади. Однією з таких задач могла б стати трансформація міст в так звані «Smart Cities» (Розумні міста).

Smart city - це місто, в якому використовуються сучасні технології для поліпшення якості життя. Smart city технології інтегруються у відповідні структури, щоб підвищити якість надання послуг, зменшити вартість і споживання ресурсів і поліпшити комунікацію і взаєморозуміння з жителями [4].

Концепція побудови Розумних міст виникла не сьогодні. Причина її появи - стрімке зростання населення міст і, особливо, в країнах, що розвиваються.

Згідно поставлених задач міжнародною організацією ООН для реалізації мети «забезпечення відкритості, безпеки, життєздатності і стійкості міст і населених пунктів», місто, яке вважається Розумним повинно мати:

- доступ до нормального, безпечного і прийняттого за ціною житла і основних послуг по його обслуговуванню для всіх;
- доступ до безпечних, прийнятних за ціною, доступних і стійких транспортних систем, в тому числі до громадського транспорту, комфортного для дітей, інвалідів та людей похилого віку;
- сприятливе навколишнє середовище і, перш за все, висока якість повітря і ефективна система утилізації відходів;
- доступ для всіх до безпечних, зелених зон і громадських місць відпочинку;
- позитивні економічні, соціальні та екологічні зв'язки між міськими, приміськими і сільськими районами;

- практику дбайливого ставлення до світової культурної та природної спадщини;
- систему комплексного і сталого планування міста і міського управління;
- стратегії та плани, спрямовані на забезпечення ефективного використання ресурсів, пом'якшення наслідків зміни клімату, стійкість до стихійних лих [2].

Більшість розвинених світових столиць уже давно стали «розумними». За даними дослідження Juniper Research 2015 року, найбільш розвинуті міста в світі - Барселона, Нью-Йорк, Лондон, Ніцца, Сінгапур [1].

Розробки Smart city можуть використовуватися в багатьох секторах управління містом це: транспорт, електронний уряд, енергетика, охорона здоров'я, будівництво, суспільне життя, екологія. У кожній з цих галузей можуть бути впроваджені інноваційні розробки, які знизять вартість і оптимізують використання ресурсів [4].

В Україні проект «Smart city» є актуальним і знайшов свій початок в таких містах, як Київ, Львів і Харків. Більшість стратегій створення Розумних міст в нашій країні крутяться навколо інформаційних і комп'ютерних технологій (ІКТ). Вони дозволяють забезпечити підвищення продуктивності і ефективності діяльності міської влади, а також спрощують комунікацію влади з суспільством. Але для того, щоб ефективно використовувати ІКТ, місцева влада повинна сформулювати конкретні цілі, які їй належить вирішити для «трансформації» міста в «Розумне». Кожна така мета повинна бути виміряна конкретними індикаторами: економічними, екологічними, соціально-культурними. Необхідно також спланувати, яким чином і в наслідок яких змін ці цілі можуть бути досягнуті [2].

Українські міста в топи рейтингів Розумних міст не потрапляють. У нещодавно опублікованому The Economist списку Київ зайняв 132 місце з 140 і, таким чином, виявився одним з найбільш непридатних для життя міст. Експерти досить високо оцінюють рівень освіти українців, але «розбита» інфраструктура, і, головним чином, нестабільна політична обстановка погано впливають на міжнародний імідж України [1].

В Києві створено ініціативну групу Kyiv Smart City, яка провела стратегічну сесію для напрацювання головних напрямків діяльності і запланувала впровадити систему електронних закупівель та «розумний» сервіс uMuni (рішення для підприємств яке дозволить відстежувати витрати енергоресурсів). Команда також запустила проект «Відкритий бюджет Києва» [4].

Концепція Kyiv Smart City також передбачає інтелектуальну систему управління транспортом, яка допоможе розвантажити дороги. Міський транспорт планується обладнати GPS-навігаторами, датчиками витрат

пального та датчиками і камерами відеоспостереження, які будуть фіксувати порушення правил дорожнього руху [1].

У Львові обговорено шість напрямів розвитку міста: безпека в місті, медицина, освіта, транспортна система, електроенергія та формування міста як креативного центру.

У сфері забезпечення безпеки громадян впроваджено комп'ютеризовані центри для звернення громадян. Також у місті здійснюється впровадження системи відеонагляду, яка дозволить спостерігати за ситуацією з оперативного центру.

Найближчим часом стартуватиме проект Emergency center. Ідея полягає в тому, щоб об'єднати різні сервіси (в одну систему) для швидкого реагування на виклики та координації між різними відомствами.

Ще одним з впроваджуваних проєктів є Smart mobility. Існуюча транспортна система Львова відстає в розвитку. Датчики встановлені в рамках цього проєкту, які відслідковують рух на одному-двох трамваях – це не той рівень, який потрібен для того, щоб Львів називався «розумним містом». Даний проєкт можна назвати не зовсім вдалою спробою. Окрім цього в рамках smart mobility планують впровадження електронного квитка та розвиток велоструктури, а також вирішення проблем із паркуванням [3].

Щорічно в різних регіонах світу проводяться масштабні виставки-конференції з технологій трансформації міст в Розумні. Залученість в цей процес українських міст змогло б розкрити нові можливості для позитивних змін в наших містах, попит суспільства на які сьогодні надзвичайно високий.

Список використаних джерел:

1. Власенко В. Город, которого нет: почему концепция Kyiv Smart City пока выглядит как пиар чиновников [Електронний ресурс] / В. Власенко// РБК Україна. – 2015. – Режим доступу: <https://www.rbc.ua/rus/opinion/gorod-kotorogo-net-pochemu-kontseptsiya-kyiv-1444199619.html>
2. Запатрина И. Умные города: возможны ли они в современной Украине [Електронний ресурс] / И. Запатрина // МИА VectorNews. – 2016. – Режим доступу: <http://vnews.agency/exclusive/26595-umnye-goroda-vozmozhny-li-oni-v-sovremennoy-ukraine.html>
3. Федина М. Технологія розуму: коли Львів стане Smart City?/М.Федина[Електронний ресурс].– Режим доступу: http://tvoemisto.tv/exclusive/tehnologiya_rozumu_koly_lviv_stane_smart_city_74653.html
4. Что такое Smart City: в Киеве и в мире [Електронний ресурс] – 2015. – Режим доступу: <http://www.abcnews.com.ua/ru/education/chto-takoe-smart-city-v-kiieve-i-v-mirie>